

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

Any 2.^{on}

Tortosa, 11 Novembre de 1900

Núm. 50

LA REVERENDA MARE Sor Maria Francisca Antonia O'Callaghan

Religiosa del Convent d' Agustines d' Uldecona

MORI 'L DIA 6 DEL ACTUAL A LES ONCE DE LA NIT

— A. C. S. —

La Rda. Comunitat, Pare Espiritual, germans D. Ramon y D. Joseph, Preberes, D. Joan Baptiste y D. Manel, germanes polítiques y demés parents

al participar a sos amichs y coneguts tan dolorosa pèrdua, els pregan li dediquen un recort en sas piadoses oracions, per quin favor els quedarán molt agrahits.

Uldecona, Novembre de 1900.

HOMENATJE

A N' EN RAMON LLULL

La premsa de Palma de Mallorca publica extensas ressenyas de la reunió magna tinguda al passat diumenge en dita ciutat ab motiu del projecte d' un monument al gran pensador catalá.

Ampliant els detalls que 'ns avensá 'l telégrafo, aném á donar un extracte d' aquella solemnitat,

Se celebrá, com saben los nostres lectors á la histórica casa de Llotja, qu' estava adornada en moltíssim gust.

Presideren el senyor Bisbe de la diócesis, el Capità general y el Governador civil.

Ocuparen llocs de distinció el degá del Colegi de Notaris, D. Joan Palau, enca-

rregat d' extendre l' acta de la reunió; el secretari de la Presidencia D. M. Obrador; representants dels Colegis d' Advocats, Notaris y Procuradors; de la Real Academia de Medicina y Cirugía; del Colegi Medich-Farmacéutich; l'ex diputat á Corts D. Miguel Socías y Caimari, y l' ex-secretari D. Pere Ripoll, representan del clero civil y castrense; de la Creu Roja; del element militar, d' la Audiencia, el senyor Provisor y Vicari general de la diócesis D. Antoni Maria Alcover; representants del Cos Consular, de l' Academia de Bellas Arts, de la Comissió de Monuments, de la Arqueológica Lulliana, de la Cambra de Comers, de las Societats polítiques, D. Miguel Costa Llobera y moltas altras personalitats que seria llarch d' apuntar.

També hi havia numerosas representacions de la premsa de Mallorca y de fora, entre altres del *Diari de Catalunya* que

representá el nostre distingit colaborador D. Gabriel Alomar.

Se calcula en uns dos mil el número de concurrents.

Oberta la sessió, el mestre de cerimonias de la Diputació provincial acompañá al president d' aquesta á la tribuna destinada als oradors. Per l' ample sala ressonaren grans aplausos. Aquestos aplaudiments—va dir D. Alejandro Rosselló—indican evidentment que tots els que estém aquí reunits, compreném la trascendencia del acte, quin principal objectiu es la necessaria accentuació de la nostra personalitat... Tots ho saben; se 'ns ha classificat entre 'ls pobles destinats á morir, y nostre dever ineludible consisteix en realisar actes de existencia propia, demostrar aptituds pera la lluyta y externar las ansias vivas que sentím per tot quant signifiqui rectificació dels nostres errors.

Afirmo que sembla natural y llògica la idea d' aixecar un monument a n' en Ramon Llull, en aquestos temps calamitosos, perque simbolisa l' aspiració a nostra personalitat històrica que ha vingut de molt en darrera indicada pels pensadors y poetas y que avuy se formalisa en aquet organisme que ha de realisar aquell pensament que tots acceptém y que fins nacions amigas aplaudeixen, oferintnos la seva importantíssima cooperació.

Després, el president de la Diputació de Palma feu una entusiasta invocació al exèrcit, al clero, als homes de ciencia, al poble, a las damas, demostrant en termes eloqüentíssims com en la personalitat den Llull s' hi compendían tots els caracters y tots els elements de la societat.

En representació del Capítol Catedral, pujá a la tribuna D. Matheu Garau, canonge penitenciari. Elogiá la personalitat del Sant mallorquí. Brilla en ell la ciencia humana; la santedat quina font es Deu; posseeix també la ciencia dels Angels; e fervor dels Apóstols; la santedat dels anacoretas y la caritat dels martres, més ben dit, dels serafins, que s' uneixen a n' en Llull y mutuament s' agradan y 's comunican els més vius colors y 's purifican y engrandeixen a nostre compatrici y voltan el seu front ab la corona de sabi, de sant, de apóstol y de martre.

Portant la veu de la opinió lliure y dels interessos generals de la cultura de Mallorca, l' escultor D. Miquel S. Oliver pronunciá un discurs enaltint als que lluytan contra 'l excepticisme y l' indiferencia. Feu veure las conseqüencias que reportaría la esterilitat de la reunió que 's celebrava.

D. Estanislau K. Aguiló en nom de la Societat Arquelògica Luliana, expressá la satisfacció que sentia pel projecte de tributar al sant martir y al sabi filosofh, que ompli 'l nóm ab el renóm de sas heroicas virtuts y del seu saber, l' homenatge y admiració y respecte que encara li deu la seva patria. Acabá descriuint a grans rasgos la magestuosa personalitat del Llull.

Finalment D. Antoni Rosselló, Alcalde de Palma, pronunciá expressivas paraulas llohant el projecte. Va dir: Hem d' aixecar un monument a Ramon Llull, costi lo que costi. Fentho aixís, pagarém un deute y deixarem a la posteritat un testimoni de nostra verilitat y del amor a nostra rassa y a la nostra superba historia.

Tan eloqüents y patriótics discursos foren aplaudits ab gran entusiasme.

Després de llegidas las adhesions d' importants personalitats, se doná conte del nombrament de la Comissió general organitzadora de la erecció del monument.

Figuran en ella totas las autoritats de Palma y algunas d' altres punts de l' isla; representants de totas las corporacions científicas y literarias y de las religiosas, els directores de la prensa diaria, els presidents de las societats de crédito, recreativas y políticas de la ciutat y altres personalitats, entre ellas diferents professors de filosofia designats pel ministre d' Instrucció pública de Fransa.

S' acordá en principi, nombrar una Comissió executiva ab facultat d' establir delegacions ahont convinga.

El senyor Bisbe de la diócesis tancá aquesta magnífica sessió que tant honor fa als seus organitzadors, quina bella empresa desitgem que sia coronada pel éxit més complert.

¡BOIJA D' AMOR!...

— Per Deu escriume, Jaumet.

— T' ho juro, Carmeta meva.

— Y en prova del nostre amor, y perque no m' olvides may, té hi penjat al coll aquesta medalla de la Verge del Carme, qu' está beneida, y a la qual tinch jo gran devoció.

— Gracies — digué Jaumet fent un respectuós petó a la imatge beneida. — Aquesta medalla que uneix nostres mans, ajunta per sempre nostres cors. Adéu, fins que torni y Deu m' ajudi.

— Ell t' acompanyi, Jaumet.

Eren les nou de la nit. Carmeta estava dreta prop de la porta que dona al carré; Jaumet fora ja de la casa contemplánla ab verdadera passió d' enamorat. Lo carré ahont passava aquesta carinyosa escena, estava fosch; sols un fanalet ab una llum d' oli iluminava una capelleta de San Roch que hi havia al cap de les cases, totes baixes y de construcció molt pobra: era una barriada ó arrabal d' una ciutat de Catalunya.

Jaumet, aquella mateixa nit marxava cap Aragó, ahont hi tenia feyna del ofici a que 's dedicava. Puig era un jove qu' havia demostrat coneixer a la perfecció lo comers d' oli d' olives, cosa que 'l seu pare també s' hi havia dedicat, pero quan Jaumet no tenia més que disset anys, morí aquell sant cristiá, deixant a n' al mon a la seva dona y tres fills, lo més gran Jaumet, que veyent la seva mare que prometia molt pera fer compres y ventes, acordaren que 'l noy gran continués 'l comers que feya 'l seu difunt pare.

A la mateixa arrabal qu' habitava la familia dels *oliayres*, com los deyen, també hi vivia un matrimoni que tenien una filla qu' era l' admiració de tots los que la veyan, per la seva guapesa. Se deya Carmeta: era morena, son cabell negre com la móra y un bon xich crespat; sos ulls vius com dos centelles; sas galtes semblaven dos massanetes; la boca petita, dintre de la qual s' hi veyen dugas rengleres de dents blanques com lo marfil; era d' un' alsada regular; tenia divuyt anys y estava enamorada de Jaumet.

Aquells dies hi havia molta revolta per les immediacions d' aquell poblat, puig segons noticies, la guardia civil buscava a n' algú de per' allí, acusat de formar part d' una partida de sublevats contra 'ls podés constituïts.

Estaba tot' aquella regió en estat de siti y s' havia publicat un pregó dient que ningú podia sortir de casa desde les onze de la nit en avant.

Jaumet que no volia sortir del seu poble sens' passar avans per la casa ahont habitava la seva promesa pera despedirse d' aquelles parets que cer-

caven a la seva enamorada, se pará deván la porta que poques hores avans s' havien despedit los dos enamorats.

De sopte se sent gran corredissa pel carré del costat y crits de: «*alto, alto*», tot seguit trencá 'l silenci de la nit la detonació d' un tret de fusell, y la veu d' un home que s' anava aproximant y dihent: «*Duro con el.*» Era la guardia civil qu' empaytava al titulat gefe de la partida que corria per aquells voltans.

Jaumet comprengué la seva perillosa situació, y al sentir que les petjades venien pel carré qu' éll estava, y al veurer a un home que baixava carré avall corrent a més no puguer, no tingué altra idea que arredossarse a la porta de la casa de Carmeta, en lo precis moment que una veu deya: «*Vedle allí*», y sentinse una espantosa detonació produhida per la descàrrega feta pels civils, caygué a terra banyat en sa propia sanch lo cos de Jaumet, víctima d' una equivocació, y portat allí pel seu profund amor a la que dintre poch temps havia de ser sa esposa!...

Al ferse de dia, tot lo poble comentava lo ocorregut durant la matinada, mes Carmeta, que ignorava semejant desgracia, al donarli la trista nova de que hi havia un home mort a la porta de casa seva, esclamá:

— ¡Pobret, qui deu ser; Deu lo tingui en la seva santa gloria!

— Tu 'l coneixies; baixa y miral.

Carmeta qu' en aquell moment acabava de resar la oració del matí pera que la Verge del Carme donés un bon viatge al seu promés, baixá sols per curiositat.

Lo carré estava ple de curiosos.

Junt al mort s' hi veyia una dona abressada a n' aquella victima y plorán ab gran doló. ¡Era la seva mare!

Al veurer baixar a la povilla de la casa, tothom callá.

Destaparen lo cadáver, y al regoneixer en lo mort a Jaumet, que tenia en sas mans la medalla que li havia donat ella mateixa, pegá un xisclé esgarrifós, caygué a terra y comensá a riure y a fer gestos d' alegria, y posantse les mans al cap deixá anar una riatlla, dient ab crits qu' esborronaven a tots los qu' estaven presents: «*¡Ja l' he vist, ja l' he vist!*» y continuava a terra rient y picán de mans cada vegada més fort.

¡La pobra, s' havia tornat boija!...

E. Cantero y Hernandez.

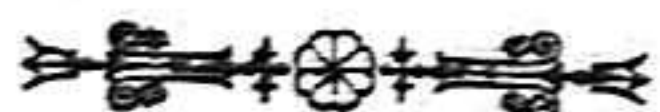
Tortosa, Novembre de 1900.

CRISIS INDUSTRIALS

A CATALUNYA

II

La primera de las duas grans crisis de las arts industrials catalans esclata, com hem dit, en la segona meytat del sigle

XVI, en que Catalunya empenyada per la política tradicionalment espanyola, veu perduts els seus mercats y arruinadas las sevas fábricas, mentres la miseria despobla las ciutats y s' ensenyoireix de tot.

Las causas principals d' aquesta econòmica cal atribuir las als trastorns polítichs dels darrers del sigle XV, als descobriments dels navegants, á la prohibició á Catalunya de comerciar ab América, á las victories dels turcs y á las guerras espanyolas.

Els trastorns polítichs del temps den Joan II y den Ferran II, predisposaren el ressagament de la industria, ja que destrui ren l' unitat de pensaments y d' aspiracions dels catalans, remoguen l' odi de classes, cosa que conspiran tots els monarcas de la dinastia d' Antequera y d' un modo especial la reyna Joana Euriquez que favoreis y capi aneja l' aixecament dels remensas y menestrals contra la diputació de Catalunya. Els reys del nou casal, no son ja els protectors del seu poble, sino que 'l guaytan ab rezel, tombant la vista endarrera y somiant l' apagament de todas las llibertats y l' entronisament del absolutisme real que regia á la terra seva. Per aixó la riquesa, qu' es bon puntal pera la vida de un poble, els hi feya nosa, y quan més decaygudas las arts y las activitats estessin, els hi semblava tenir més ferm el ceptre del nostre poble. El predominí d' aquet pensament polítich que triomfá del tot després de la unió dels dos regnes, dugué l' endarreriment á Catalunya.

Pot dirse també que las empresas dels grans navegants perjudicaren l' industria y la riquesa catalanas, perque Colon, al descubrir l' América, y Vasco de Gama, al tombar el Cap de Bona Esperansa, havían orientat l' activitat dels mercaders del mon, cap al Atlántich, que allá al lluny d' aquell mar inacabable s' hi trobavan las espesies ricas y els metalls presiosos, Catalunya, en cambi, colocada eu un bell recóls del Mediterrani, semblava que hi fos oposta pera governar'o ab sa activitat y fer surar per ell tota sa riquesa. Per aixó, el poble catalá ha arrejat sempre la seva sort ab la de la mar nostra, y si en dies de prosperitat l' ha fet l' ideal y el camí de la sevas expansions, quan las circunstancias han conseguit que fos un altre el nucleu de vida econòmica, Catalunya y el Mediterrani han decaygut junts.

Mes no es aixó sol; que al geni emprendedor del nostre poble no l' esveran els obstacles, y si el centre natural de la seva activitat defallía, no haurían tardat las galeras catalanas á dur las nostras manufacturas á las terras novas del altre hemisferi. Una dificultat las impedí de ferho, y fou el testament d' Isabel la Católica, que excluía als naturals de la Confederació catalana-aragonesa del comer de las Americas. Sevilla y Cádiz, com á ports de Castella, tingueren el monopoli de mercadejar ab el nou mon, y posat en tals mans l' aprofitadament d' aquellas terras, serví sols pera aviciar á un poble, que 's decandí ofegat per tant d' or. Aquestos resultats no tocaren á Catalunya, perque, com deya el gran Capmany á darrers del sigle pasat: «Esta perspectiva de una vida noble y holgada y de una rápida y grande fortuna, no se presentó ni á los principios ni después de dos siglos á los catalanes, que como vasallos de la Corona de Aragon (como si fuesen súbditos del Mogol, y de una misma monarquía) no tenían derecho á disfrutar, ni con su trabajo, ni con su oliganería de aquellas remotas regiones.»

Un altre entrebanch que aterrá la exportació de la nostra industria fou el triomf dels turcs, que havien conquistat l' Imperi de Bizanci y 'l Egipte, s' aliaren ab els reytos moros de la costa d' Africa, protegint las empresas d' un núvol de piratas que omplía 'l Mediterrani fent impossible cap mena de tráfeh per mar.

Acabá finalment de matar las arts mecánicas dels catalans, el seguit de guerras que 'ls reys d' Espanya sostingueren en aquesta tongada de decadencia, als Països Baixos, á Lombardia, á Fransa y ab Inglaterra. Aquestas lluytas minvavan la riquesa del nostre país, perque obligavan á las Corts catalanas á votar subsidis extraordinaris als reys d' Espanya, y al mateix temps eran un grós impediment pera mercadejar al exterior ab nostras manufacturas, ja que per mar estaban amensadas per las esquadras enemigas ó pels piratas, y per terra no podíam pensar en dur nostres productes enloch, per trobarnos sempre en guerra ab mitja Europa.

Un escriptor extranger, Weiss, sintetisa be aquestas causas que obraren en nostra decadencia industrial. Diu aixís: «Els catalans foren obligats á pendre part en las guerras y desastres, y no 'ls associaren al comer ab Méxich y Perú. Per aixó, es cluída Catalunya del Comer de Llevant pels turcs, y del d' Occident pels Reys Católics, tingué que concentrarse en sí mateixa, y no va fer més que decaure, fins al adveniment dels Borbons.»

Francesch Rodón.

SUSPENSIO DE GARANTIES

Per acort del Consell de Ministres, les garantíes constitucionals han sigut sospeses en tot Espanya. Lo motíu de la suspensió, segóns s' indica en lo preámbul del Decret, es l' aixecament en armes d' algunes partides carlines verificat la pasada setmana en la provincia de Barcelona y luego en la d' Alacant.

Segons les noticies de carácter oficial, úniques que conexém, dites partides no tenen importancia y moltes d' elles s' han ja disolt. No obstant, les mides preses pel Govern particularment la suspensió de garantíes, los registres y detencions que s' han practicat, la clausura de círcols carlins y les prevencions á la premsa periódica, han creat un estat d' alarma que té intranquila á la opinió y li fá témer pera 'l pays dies tristos.

Fóu inútil que 's tractés de desvirtuar la impresió dels fets acudint al recurs gastat d' atribuirlos á maneigs bursatils: les matexes disposicions preses tot seguit per les autoritats s' encarregaren de desmentir aquesta versió.

¿Qué passa, donchs? ¿Estém amensats d' una altre guerra civil?

Nosaltres, als primers moments, no donárem als fets en sí matexos gran importancia, ni gran trascendencia inmediata. La importancia y la trascendencia que 'ls hi concedíem, era més com á símptomes que com á realitat.

En efecte, se 'ns feya molt estrany, que un verdader aixecament carlí comensés ab grupos insignificants y en comarques catalanes no conegudes com á carlins, tocant á Barcelona ahont lo Govern compta ab los majors elements acumulats de represió, y no 's verificqués en comarques ahont la opinió carlina es la dominant y per grupos numerosos manats per persones d' his-

toria en lo partit, única manera que consideravam factible pera sostenirse y propagarse y menos exposada á un contratemps que l' ofegué al náixer. Mes encara, pera creure en un aixecament veritable, teníem lo convenciment de que aquest havia d' esser simultani en distints punts de la Península: Navarra, les Vascongades, les montanyes de Teruel, Valencia, y Catalunya.

No havent succehit res d' aixó, no apreciárem lo de Berga y Badalona més que com á guspíres esgarriades que s' apagaríen tot seguit, y axis ho apreciém encara. Pero aquestes guspíres nos sertificaren l' existencia d' un caliu colgat, que un dia ó altre podía esclatar en fogarada, y perxó hem dit que considerávem als successos com á símptomes ó sia manifestacions d' aquest caliu mal colgat y amenasses de possible incendi.

Y 'ns deyem. ¿Que reserva 'l pervindre á la desventurada Espanya?

D' una banda, tothom descontent; tothom aclapahit sots lo pés de recents desgracies quines conseqüencies comensen á sentirse en forma de crisis del treball, de falta de demanda de productes elaborats y de augment general de tributs y pagos de tota mena; sense esperansas de millora y perduda tota confiança en los homes que governan, atents sols á interessos de classe y de partit, vivint d' una bucracia afamada y venal, apoyanse com única forsa en les bayonetes, mirant impasibles acrecentarse la guerra entre 'l capital y 'l treball y congriarse en l' horitzó ambicions estranyes á punt de descarregar sobre nostre terra pera arrebatarme nous trossos; dedicantse á matar en flor qualsevol aspiració, tot ideal que signifiqui en l' ánima del poble viyor y vida y favorint en ell tota causa de afemellament y de decadencia, convertintlo en indiferent y masell devant les calamitats que sobre d' ell cauhen un dia darrera l' altre.

De l' altre banda, una tendencia desvergonyida ja de les grans nacions, tant d' Europa com d' altres parts del mon, ha abusar dels débils, á proclamar com única lley la del més fort y apoderarse de quant pot convenir als seus plans d' engrandiment y de dominació; tendencia que per nosaltres es una amensassa constant que tot sovint se traduheix ab insinuacions depressives pera la dignitat d' Espanya y la integritat del seu territori y tendencia qu' aprofitará qualsevol ocasió ó pretext pera satisfer en detriment nostre les seves concupiscencies.

Y al reflexionar sobre tot aixó, lo pervindre se 'ns presenta fosch y negre, y fins desitjém que 's compliqui la qüestió de Xina y que no s' acabi la guerra del Transvaal; potser axis, ocupada y distreta la atenció y la activitat de les grans potencies nos dexarán en pau á nosaltres y no 's preocuparán en atiar lo foch de les nostres discordies eternes, pera aprofitarse del desgavell d' Espanya clavant l' urpa ahont mellor los hi sembli.

De tots modos, lo foch hi es y guspíreja. Sols la prudencia de governants y governats pot selvar á Espanya en lo pervindre. ¡Y aquesta prudencia es tan difícil.

Y.

¿CARLO - CATALANISTES?

Magister dixit. Ja el Ministre de la Governació, exercint de definidor de la política espanyola y de omniscient

de tots los moviments de la opinió ha expressat *ex cathedra* lo seu parer de que les partides alsades á la provincia de Barcelona son Carlo-Catalanistes.

Semblants afirmació revela el desco-neixement més absolut de lo que es lo catalanisme; y es extranya en boca d' un Ministre de la Governació que pel lloch que ocupa deuria estar més ben enterat.

Moltes vegades ho havém dit y avuy es necessari repetirho: lo catalanisme no té absolutament res que veure ab lo carlisme, ni ab cap altre partit, ni siquiera ab cap forma de govern: sosté un conjunt d' aspiracions que pretén fer encabir dintre de la llegislació espanyola en benefici de Catalunya: tots los partits li son iguals y tots los sistemes accepta: pero donará 'l seu apoyo á aquell que li promete 'l sosteniment y consolidació del contingut de les Bases de Manresa. No hi ha dupte que ab los partits carlista y federal hi té major número d' analogies que ab los centralistes, baix quina dominació estém patint un descredit espantós y caminém dret á la bancarrota, després d' haver perdut un rich imperi colonial: es segur que 'ls principis que informan al federalisme y 'ls que constitueixen la essencia del carlisme, feta abstracció de la forma de govern, tenen més parègut ab lo credo catalaniste, quín compendi 'l contenen les deliberacions manresanes, que ab la actual manera de manar que tot ho arrambla cap al centre.

Mes per això mateix; per tenir lo catalanisme punts de contacte ab lo federalisme y 'l carlisme; per ser d' uns y altres sollicitat y de tots ben considerat; per contar ab elements neutres en política á la espanyola los quins no s' avindrian ab lo carlisme; per ser ben vist de la classe obrera que no 's distingeix, especialment á la provincia de Barcelona, per ses aficions á la causa de D. Carles; per tot això no li convé al catalanisme, ni pot ferho, decantarse cap al carlisme, com no podria tanpòch declarar-se federal, si l' actual alsament de partides fos obra dels partidaris del insigne Pi y Margall.

Avuy per avuy nostra política ha de ser de propaganda: hem de fer opinió, pera que 'l dia en que sigám forts, arribém á imposar per medis legals nostres aspiracions als governs que allavors hi haja, ja 's digan monárquichs ó republicans, carlins ó alfonsins, unitaristes ó federales.

Es natural que un estat així d' opinió (quan estiga formada, que ara no está encara prou arrelada en tots los indrets de Catalunya), ha de donar una forsa moral extraordinaria á tot partit que, acceptant nostre programa, solliciti 'l poder.

Però es també molt possible que 'l

dia en que tingam tota la opinió de Catalunya fermament adherida á nostres ideals, vinga á operar-se un cambi radical en molts polítichs y resulte que 'ls més grans partidaris avuy del centralisme, sian demá los més forts defensors de l' autonomia de les regions; perque nostres polítichs no 's distingeixen pas per la seva fermesa de conviccions.

Quedém donchs que 'l catalanisme no té, com á partit, res de comú ab lo carlisme y que per lo tant los actuals alsaments no poden ser carlo-catalanistes: que tampoch té res que veure ab cap dels altres partits; y que pot arribar á ser un puntal dels actuals governants, si aquests acceptan nostres principis y 'ls implantan de bona fe, que no hi ha por de que ho fassin, encara que haja de ser un benefici per l' Estat espanyol

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 11, Lo Patrocini de Nostre Senyora.—Dilluns, 12, San Martí.—Dimars, 13, San Estanislau de Koska.—Dimercres, 14, San Serapi.—Dijous, 15, San Eugeni.—Divendres, 16, San Elpidi.—Disapte, 17, San Gregori Taumaturgo.

NOTICIES

Ab ver sentiment doném compte á nostres lectors de la mort ocorreguda lo dimars últim en lo Convent d' Agustines de Uldecona de la Rda. Mare Maria Francisca O' Callaghan.

La Comunitat del monestir de religioses Agustines de Uldecona ha sofert una gran perdua, puig la extricta observancia claustral en tots los seus mes petits detalls la constituïa un model de perfecció religiosa, tant essent Prelada de la Casa com humil súbdita, ja que totes sas aspiracions y desitjos eren servir á Deu, exercir la caritat en sas germanetas y pregar per totes aquelles bones ànimes que contribuïen al be de la Comunitat.

Comprent lo sentiment que 'n aquestos moments embarga l' ànim de sas distingits germans els hi tributém la manifestació de nostre profund condol, en particular á á nostres respectables amichs lo M. Ilustre senyor Vicari General Dr. D. Ramon, Reverent Mossen Joseph y D. Manel O' Callaghan y al pregar á Deu per l' ànima de la finada, supliquem, també, á nostres amichs y companys la tingan present en sas piadoses oracions.—R. I. P.

La cullita del oli d' aquest any es tan bona com escassa; los molins están casi tots parats y la classe jornalera sense treball.

Mal hivern se presenta pera tots.

De conformitat ab sos Estatuts, la Unió Catalanista celebrá 'l dia 28 del passat Octubre Concell general de Delegats, en lo quin en substitució dels senyors Joseph Franquesa y Gomis, Vise-president, Joaquim Botet y Sisó, Tresorer, y Federich Reyné y Viladot, Vocal, individuals de la Junta Permanent, als quins corresponia cessar en sos càrrechs, foren elegits per la

quasi totalitat de vots dels delegats presidentes los senyors: D. Marián Vayreda, de Olot, Vice-president, D. Joseph Oriol Martí, de Barcelona, Tresorer, y D. Agustí M. Gisbert, de Tarragona, Vocal, Lo Secretari de la Junta Permanent senyor Marsans, llegí una memoria re-senyant los treballs fets durant l' any, y el Tresorer, senyor Botet, l' Estat de comptes que fou aprobat. Foren admesos per unanimitat diferents societats, agrupacions, periódichs y socis individuals que tenien sollicitada la adhesió; s' acordá, si es possible, que 's celebri Assamblea, dexant al criteri de la Junta Permanent la oportunitat, lloch y teina d' aquesta inspirantse en les aspiracions manifestades en lo Concell, y se prengueren per fi varis acorts tots ells encaminats á la mellor organizació del catalanisme militant y á aumentar sa forsa y son prestigi, finalisant l' acte ab un entussiasta Visca á Catalunya.

Per jubilació de l' catedràtic Dr. Luanco, ha sigut nomenat Rector de la Universitat de Barcelona lo Dr. D. Ramón M. Garriga y Nogués, degá de la facultat de Filosofia y Lletres.

Ha mort á Canet de Mar la mare de nostre estimat amich y company, lo distingit Arquitecte D. Lluís Domenech y Montaner.

Rebi 'l senyor Domenech y demás distingida familia nostre pesam més sentit.

Diu nostre apesiad colega *Lo Camp de Tarragona*, lo següent:

«Sembla que l' anada á Santas Creus que realisaren lo diumenge passat distints elements, si bé no tingué cap importancia política, pot donar magnífichs resultats en un altre ordre d' idees.

A la vista d' aquelles venerables despallas dels temps més gloriosos de nostra Patria, segons se 'ns ha manifestat, nasqué 'l propòsit de restaurar l' antich Monastir, oferin lo seu concurs personas quina posició social las hi permet esmerar respectable quantitats en tant lloable obra.

Si 's porta endavant l' esmantat propòsit, comptin desd' ara 's iniciadors ab nostra entussiasta cooperació, que també 'ns dol á l' ànima qu' una joya artistica com Santas Creus, hagi de enrunarse per la acció del temps y per la dexadesa dels que tenen l' obligació de vetllar per la conservació dels nostres més preuats monuments».

Fem nostras las paraulas del benvolgut company.

Lo Boletín Oficial publica l' apéndix primer dels ordenaments municipals de Tortosa que no reproduhim per sa molta extensió.

Lo dilluns á la matinada morí á n' aquesta estació molt poch després d' haver arribat lo tren, un jove viatjant, fill d' Avila, anomenat D. Alejo Lopez, qui l' lensá son derrer sospir en lo mateix departament del cotxe qu' ocupava.

¡Q. D. L. P. y acullit en sa santa Gloria!

Tan prompte com lo senyor Alcalde nostre distingit amich D. Eduart Rico, sapigué la noticia, va ordenar que se li comprés una caixa, que se 'l enterrés en un ninxo y qu' es resés una missa de *corpus inseputus* en sufragi de la seva ànima.

Per l' Alcaldía s' ha comunicat, també, á la familia tan trista nova.

Ha sigut aprobat l' enllás á Reus de les linies férrees del Nort y dels Directes.

Ahir s' aixecá 'l dia tot ennuolat seguint aixis fins al cap vespre, á quin' hora escomensá á bufar la mastralada,

Lo temps se presen'a rufol y fret.

Ja som al hivern.